משניות מבוארות

מַסֶּכֶת מִכְשִׁירִין פרק ו

ב) **הַמַּעֲלָה אֶת הָאֲגֻדּוֹת** שֶׁל **רָךְ וְאֶת הַקְּצִיעוֹת**, תְּאֵנִים יְבֵשׁוֹת שֶׁמִּתְבָּרְוֹת בְּיַחַד, **וְאֶת הַשּׁוּם**, **גַּפָּא בִּשְׁבִיל שֶׁיִּמְתִּינוּ**, הֵינוּ כְּדֵי שֶׁיִּתְבַּלְבְּלוּהוּ **אֵינוֹ בְּכִי יָתֵן** שֶׁלֹּא הוּכְשַׁר, **שְׁנָפַל לְתוֹכוֹ מַיִם כָּל שֶׁהֵן**, וְאֲפִילּוּ אֹרֶז מַחֲמַת עַצְמָן. **כָּל יַרְדֵּי הַגֹּרֶן** שֶׁל רָךְ **שֶׁל בֵּית הַשְּׁעוֹרִים**, הֵינוּ כָּל הָאֲגֻדּוֹת שֶׁנִּמְצְאָן בְּשׁוּק, **טְמֵאִים**, לְפִי שֶׁהַמּוֹכְרִין רוֹגְלִין לְזַלְּפָן מַיִם בְּעֵת לְלַחְלְחָן וְהֵן מוּכְשָׁרִין לְקַבֵּל טֻמְאָה, וְכֵיוָן שֶׁהַדָּיָּדִים מִמְּשַׁמְּשִׁין בְּהֶן תָּמִיד, טְמֵאִים. הַלָּכָה הֵן בְּחֶזְקַת טֻמְאָה. **רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר בְּלַחִים**, דְּאִי אֵין צָרִיךְ לְהַרְטִיבָן שֶׁאֵין מְנַדְּנְדִין עַל פִּי הָרֶקֶתוֹת אֶלָּא אִם עָמְדוּ יָמִים כְּדֵי שֶׁיַּרְאוּ לַחִים. **אָמַר רַבִּי מֵאִיר וְכִי מִפְּנֵי מָה טִמְּאוּ אֶלָּא מִפְּנֵי מַשְׁקֶה הַפֶּה**, הֵינוּ רוֹק, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָמְדוּ יָמִים רַבִּים. מִכָּל מָקוֹם רוֹגְלִין לָתֵת עֲלֵיהֶם מַשְׁקֶה הֵיאֵצָא מִן הַפֶּה כְּדֵי לְהַסִּיר הָאֲבָק מֵעֲלֵיהֶן, וּבַמַּשְׁקֶה הֵיאֵצָא מִן הַפֶּה הֵם מוּכְשָׁרִין. וְיֵשׁ כָּאן שֶׁלֹּשׁ שִׁיטוֹת, דַּעַת הַתָּנָא קַמָּא שֶׁבְּכָל עִנְיָן טְמֵאִים: דַּעַת רַבִּי מֵאִיר בְּמָקוֹם שֶׁהַדֶּרֶךְ לְלַחְלְחָן בְּמַשְׁקֶה הַפֶּה, טְמֵאִין; וְדַעַת רַבִּי יְהוּדָה רַק אִם עָמְדוּ כְּמָה יָמִים, טְמֵאִים. **כָּל הַקְּמָחִים וְהַסְּלָתוֹת שֶׁל בֵּית הַשְּׁעוֹרִים**, **טְמֵאִים**, לְפִי שֶׁלּוֹתְתִין הַחִטִּין שֶׁלָּהֶם, הֵינוּ שֶׁלּוֹתְתִין אוֹתָן בְּמַיִם וּהוּכְשְׁרוּ לְקַבֵּל טֻמְאָה, וְהַדָּיָּדִים מִמְּשַׁמְּשִׁין בָּהֶם תָּמִיד. **הַחִילְקָה** חִטָּה תְּרוּשָׁה שֶׁמִּתְחַלְּקִין כָּל חִטָּה לְשְׁנַיִם, **הַטְּרוּפִים**, שֶׁמְּחַלְּקִין כָּל שְׁלֹשָׁה, **וְהַטְּסִינִי**, שֶׁמְּחַלְּקִין כָּל חִטָּה לְאַרְבָּעָה, **טְמֵאִים בְּכָל מָקוֹם**, אֲפִילּוּ שֶׁלֹּא בְּבֵית הַשְּׁעוֹרִים, שֶׁהֵכֵל מוּכָנִין עֲלֵיהֶם. **ג)** **כָּל הַבֵּיצִים בְּחֶזְקַת טְהָרָה**, **חוּץ מִשֶּׁל מוֹכְרֵי מִשְׁקֶה**, מִפְּנֵי שֶׁזּוֹגְעִין בָּהֶם בְּעוֹד הַמַּשְׁקֶה טוֹפֵחַ עַל יְדֵיהֶן, וְאֵין מְקַפְּדִין עַל הַלְכְלוּךְ, מִפְּנֵי שֶׁהַקְּלִפָּה מְגִנָּה עַל הַבֵּיצִים. **וְאִם הָיוּ מוֹכְרִין עִמָּהֶם** עַל הַמַּשְׁקִין הַרְבֵּה מִינָּרִין גַּם **פְּרוֹת יְבֵשִׁים**, **טְהוֹרוֹת** הַבֵּיצִים. כֵּיוָן שֶׁמְּגַנְּבִים בְּגַנְבָּם בְּפֵרוֹת מְגַנְּבִין גַּם בְּגַנְבָּן בְּבֵיצִים. **כָּל הַדְּגִים בְּחֶזְקַת טֻמְאָה**, לְפִי שֶׁהֵם מוּכְשָׁרִין בְּמַיִם וְהַטֻּמְאָה וְהַטְּהוֹר מִמְּשַׁמְּשִׁין בָּהֶן. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר חֲתִיכַת** דָּג **אֹלְתוּת** וְהוּא מִין דָּג הַבָּא מִמְּקוֹם הַנַּקְרָא אֹלְתִּיתִי, וּמוּכְרִין אוֹתָהּ חֲתִיכוֹת, **וְדָג הַמְצֹרִי הַבָּא בְּקָפָה**, הֵינוּ דָּג קָטָן שֶׁמְּבִיאִין מִמְּנוּ קְפוֹת מְלֵאוֹת בְּמְצֹרָיִם, **וְקוּלִיס הָאֲסַפְּנִין**, מִין דָּג שֶׁעוֹרוֹ רַךְ **הֲרֵי אֵלּוּ בְּחֶזְקַת טָהֳרָה**, שֶׁלֹּשָׁה מִינִין אֵלּוּ אֵין הַבֵּיצִים מִכְשִׁירִין אֶלָּא שֶׁהֵן חַיִּין זְמַן מְרֻבֶּה אַחַר צִדָּתָן, וּלְאַחַר מִיתָתָן שֶׁאֵז נַעֲשִׂין אוֹכֶל אִין נוֹתְנִין עֲלֵיהֶם מַיִם. שֶׁהַמַּיִם מְפַסְּדִין אוֹתָן. **כָּל הַצִּיר בְּחֶזְקַת טֻמְאָה**, שֶׁסְּתָם צִיר נִתָּנוּ בּוֹ מַיִם וְהַדָּיָּדִים מִמְּשַׁמְּשִׁין בָּהֶן, **וְעַל כֻּלָּם עַם הָאָרֶץ נֶאֱמָן לוֹמַר טְהוֹרוֹת הֵן**, בֵּין בְּבֵיצִים בֵּין עַל פְּרוֹת וּבֵין עַל צִיר, אִם אֹמַר עַם הָאָרֶץ שֶׁהֵם טְהוֹרִים, נֶאֱמָן. **חוּץ מִשֶּׁל דָּגָה**, **מִפְּנֵי שֶׁהֵן מְפַסְּדִין אוֹתָן אֵצֶל עַם הָאָרֶץ**, שֶׁקֹּל הַפְּרוֹת מְפַקְּדִין אֵצֶל עַם הָאָרֶץ, וּמִשֶּׁל דָּגָה אֵינוֹ נֶאֱמָן מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְפַקְּדִין אֵצֶל, וְהָרֵא"ש פֵּרַשׁ דִּבְקָרָה אֵין נֶאֱמָנִין מִפְּנֵי שֶׁעֵמֶל הָאָרֶץ אֵין נִזְהָרִין לְהַלְבִּין מַיִם עֲלֵיהֶם, וְהֵם אֵינָם יוֹדְעִים כִּי אוֹתָן מַיִם מִן הַמִּחְבָּר. **רַבִּי אֲלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, צִיר הַזָּבוּר שֶׁיִּדְּעוּ שֶׁלֹּא הוּכְשַׁר, שֶׁנָּפַל לְתוֹכוֹ מַיִם כָּל שֶׁהֵן**, דָּמִים כָּל שֶׁהֵם מְכַשִּׁירִין אוֹתוֹ, וּמִשֶּׁהוּכְשַׁר חֶזְקָתוֹ טֻמְאָה, שֶׁהַדָּיָּדִים מְמַשְּׁמְשִׁין בָּהֶן. **ד)** **שִׁבְעָה מִשְׁקִין הֵן שֶׁמְּכַשִּׁירִין הָאֹכֶל לְקַבֵּל טֻמְאָה**, א) **חָלָב**, ב) **וְהַמַּיִם**, ג) **הַיַּיִן** ד) **וְהַשֶּׁמֶן** ה) **וְהַדָּם** ו) **וְהַחֶלֶב** ז) **וּדְבַשׁ דְּבוּרִים**. יְסִימָן לָזֶה י"ד שֶׁחי"ט דִּ"ם, יַיִן דְּבַשׁ שֶׁמֶן חֵלֶב טַל דְּבַשׁ מַיִם. אֲבָל **דְּבַשׁ צְרָעִים**, **טָהוֹר**. וְהִצְרָעָה מִן מַמִּינֵי הָאַרְבֶּה, דְּבָקָשׁ שֶׁלּוֹ לֹא הוּכְשַׁר בְּתוֹרָה, **וּמִתֹּר הַדָּבָשׁ בַּאֲכִילָה**, דְּמִן הַחוּרָן מְבִיא הַדְּבַשׁ וְאֵינָן מְמַצֹּת אוֹתוֹ מִגּוּפוֹ. **ה)** **תּוֹלְדוֹת לַמַּיִם**, הַמַּיִם **הַיּוֹצְאִין מִן הָעַיִן**, דְּמָעוֹת, אוֹ **מִן הָאֶזֶן**, אוֹ **מִן הַחוֹטֶם**, אוֹ **מִן הַפֶּה**, רוֹק. **מִי רַגְלַיִם** שֶׁל הָאָדָם, **בֵּין גְּדוֹלִים** הֵינוּ מַיִם שֶׁיּוֹצְאִין מִפִּי טְבִעָתָן, **בֵּין קְטַנִּים**, מִי רַגְלָיִם, בֵּין שֶׁיֵּצְאוּ **לְדַעְתּוֹ** שֶׁל הָאָדָם **וְשֶׁלֹּא לְדַעְתּוֹ**, וְדַקְיָא שֶׁל אֵדָם, אֲבָל לֹא שֶׁל בְּהֵמָה. **תּוֹלְדוֹת דָּם, בֵּין שְׁחִיטָה בְּבַהֲמָה וּבַחַיָּה וּבְעוֹפוֹת הַטְּהוֹרִים**, דָּדָם שֶׁהוּא מַכְשִׁיר הַטְּרֵפוֹת (במדבר כב, כד) "וַדָּם חֲלָלַיִם יִשְׁתֶּה", "וְהִנֵּנִי דֹּאֵדָם וְשֹׁל בְּהֵמָה חַיֵּי תּוֹלְדָה דְּמִים, דְּיֹלִיף מִדְּכְתִיב (דברים כט, טז) "עַל הָאָרֶץ תִּשְׁקֶפְנָהּ בְּמַיִם", אִתְקַשׁ דָּם לְמַיִם, **וְדָם הַנִּקְזָה**, אָדָם שֶׁהִקִּיז דָּם וְנִתְכַּוֵּן **לִשְׁתִיָּה**, "לְהַשְׁקוֹתוֹ לְבְהֵמָה וּלְחַיָּה אֹ לְעֹכְרוֹ". **מִי חֶלֶב** שֶׁנִּפְגַּשׁ עִם הַחֵלֶב כְּשֶׁעוֹשִׂין מִמֶּנּוּ גְּבִינָה, דַּיְנוּ **בְּחֶלֶב**, וּמַכְשִׁיר הַזְּרָעִים, **וְהַמּוֹחֵל** דַּיְנוּ **כְּשֶׁמֶן**, מִפְּנֵי שֶׁאֵין הַזְּרָעִים **יוֹצֵא מִידֵי שֶׁמֶן**, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שִׁיּוּרֵי שֶׁמֶן לְדֵיהֶן, וְאֵין מְקַפְּדִין עַל הַלְכְלוּךְ, מִפְּנֵי שֶׁהַקְּלִפָּה מְגִנָּה עַל הַבֵּיצִים. **וְאִם הָיוּ מוֹכְרִין עִמָּהֶם** הַמַּשְׁקִין הַרְבֵּה מִינָּרִין גַּם **פְּרוֹת יְבֵשִׁים**, **טְהוֹרוֹת** הַבֵּיצִים. כֵּיוָן שֶׁמְּגַנְּבִים בְּגַנְבָּם בְּפֵרוֹת מְגַנְּבִין גַּם בְּגַנְבָּן בְּבֵיצִים. **כָּל הַדְּגִים בְּחֶזְקַת טֻמְאָה**, לְפִי שֶׁהֵם מוּכְשָׁרִין בְּמַיִם וְהַטֻּמְאָה וְהַטְּהוֹר מִמְּשַׁמְּשִׁין בָּהֶן. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר חֲתִיכַת** דָּג **אֹלְתוּת** וְהוּא מִין דָּג הַבָּא מִמְּקוֹם הַנַּקְרָא אֹלְתִּיתִי, וּמוּכְרִין אוֹתָהּ חֲתִיכוֹת, **וְדָג הַמְצֹרִי הַבָּא בְּקָפָה**, הֵינוּ דָּג קָטָן שֶׁמְּבִיאִין מִמְּנוּ קְפוֹת מְלֵאוֹת בְּמְצֹרָיִם, **וְקוּלִיס הָאֲסַפְּנִין**, מִין דָּג שֶׁעוֹרוֹ רַךְ **הֲרֵי אֵלּוּ בְּחֶזְקַת טָהֳרָה**, שֶׁלֹּשָׁה מִינִין אֵלּוּ אֵין הַבֵּיצִים מִכְשִׁירִין אֶלָּא שֶׁהֵן חַיִּין זְמַן מְרֻבֶּה אַחַר צִדָּתָן, וּלְאַחַר מִיתָתָן שֶׁאֵז נַעֲשִׂין אוֹכֶל אִין נוֹתְנִין עֲלֵיהֶם מַיִם. שֶׁהַמַּיִם מְפַסְּדִין אוֹתָן. **כָּל הַצִּיר בְּחֶזְקַת טֻמְאָה**, שֶׁסְּתָם צִיר נִתָּנוּ בּוֹ מַיִם וְהַדָּיָּדִים מִמְּשַׁמְּשִׁין בָּהֶן, **וְעַל כֻּלָּם עַם הָאָרֶץ נֶאֱמָן לוֹמַר טְהוֹרוֹת הֵן**, בֵּין בְּבֵיצִים בֵּין עַל פְּרוֹת וּבֵין עַל צִיר, אִם אֹמַר עַם הָאָרֶץ שֶׁהֵם טְהוֹרִים, נֶאֱמָן. **חוּץ מִשֶּׁל דָּגָה**, **מִפְּנֵי שֶׁהֵן מְפַסְּדִין אוֹתָן אֵצֶל עַם הָאָרֶץ**, שֶׁקֹּל הַפְּרוֹת מְפַקְּדִין אֵצֶל עַם הָאָרֶץ, וּמִשֶּׁל דָּגָה אֵינוֹ נֶאֱמָן מִפְּנֵי שֶׁאֵין מְפַקְּדִין אֵצֶל. **מַכְשִׁיר** כְּמוֹ דָּם הֵיאֵצָא מִן הָאָדָם מִתַּחְתּוֹנָיו, שֶׁגַּם הוּא אֵינוֹ מַכְשִׁיר.

מַסֶּכֶת זְבִים פרק א

משניות מבוארות

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר דָּם הַמַּת אֵינוֹ מַכְשִׁיר, כֵּיוָן שֶׁמֵּת יָצָא דְּמוֹ מִתּוֹרַת **גּוֹרֶדֶת וְהִיא טְהוֹרָה**: **ז אֵלּוּ לֹא מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשְּׁרִין**, **הַזָּעָה**, **וְהַלֵּחָה סְרוּחָה**, **וְהָרֵאי**, **וְהַדָּם הַיּוֹצֵא עִמָּהֶם**, וּמִשֶּׁלָּהֶן **בֶּן שְׁמוֹנֶה**. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר**, מִין מְדָמָן: **וְהַשּׁוֹתֶה בְּבַהֲמָה אַף עַל פִּי שֶׁיּוֹצְאִין נְקִיִּים**. **דָּם שֶׁחִיטָה בְּבַהֲמָה בְּחַיָּה וּבְעוֹפוֹת הַטְּמֵאִים**, **וְדָם הַקָּזָה לִרְפוּאָה**. **רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר**, **חֵלֶב הַזָּכָר**, **וְהַלֵּחָה הָאִשָּׁה לִרְצוֹן**; **ח חֵלֶב הַבְּהֵמָה אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **וְשֶׁלֹּא לִרְצוֹן**, **וְחֵלֶב הַבְּהֵמָה אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא**, **קַל וָחֹמֶר הַדְּבָרִים**, **מָה אִם חֵלֶב הָאִשָּׁה שֶׁאֵינוֹ מְיַחֵד לָרְצוֹן**, **מְטַמֵּא לִרְצוֹן וְשֶׁלֹּא לִרְצוֹן**. **חֵלֶב הַבְּהֵמָה שֶׁהוּא מְיַחֵד לַקְּטַנִּים וְלַגְּדוֹלִים**, **אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּטַמֵּא לִרְצוֹן וְשֶׁלֹּא לִרְצוֹן**. **אָמְרוּ לוֹ**, **לֹא**, **אִם טֻמְּאָה חֵלֶב הָאִשָּׁה שֶׁלֹּא לִרְצוֹן**, **שֶׁלֹּא לִרְצוֹן**, **שֶׁדַּם מַגֻּפָּתָהּ טָמֵא**, **יְטַמֵּא חֵלֶב הַבְּהֵמָה שֶׁלֹּא לִרְצוֹן**, **שֶׁדַּם מַגֻּפָּתָהּ טָהוֹר**. **אָמַר לָהֶם**, **מַחְמִיר אֲנִי בְּחֵלֶב מִבְּדָם**, **שֶׁהַחוֹלֵב לִרְפוּאָה**, **טָמֵא**. **וְהַמִּקְזֶה לִרְפוּאָה**, **טָהוֹר**. **אָמְרוּ לוֹ**, **סְלֵי זִיתִים וַעֲנָבִים**, **וְאִילֵךְ הֵיינוּ מְשִׁיבִין לְבָנָיו**, **מִי גְשָׁמִים יוֹכִיחוּ**, **שֶׁתִּחְלֶבְנָה וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאִינוֹ מְטַמֵּאִין אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר לָנוּ**, **לֹא**, **אִם אֲמַרְתָּם בְּמֵי גְשָׁמִים**, **שֶׁאֵין רָבָן לָאֲדָם**, **אֶלָּא לָאֲרָצוֹת וּלְאִילָנוֹת**, **וְרֹב הַחֶלְבֵי לָאֲדָם**, **וְלֹא לָאֲרָצוֹת**, **וְרֹב הַחֶלְבֵי לָאֲדָם**, **וְלֹא לָאִילָנוֹת**, **שֶׁאֵינָהּ מַכְשֶׁרֶת**, **שֶׁאֵינָהּ חְשׁוּבָה**. **אָמַר לָנוּ רַבִּי עֲקִיבָא בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר**, **רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר**, **אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר לָנוּ**, **לֹא**, **אִם אֲמַרְתָּם בְּמֵי גְשָׁמִים**, **שֶׁאֵינָן רָבָן לָאֲדָם**, **אֶלָּא לָאֲרָצוֹת וּלְאִילָנוֹת**, **וְרֹב הַחֶלְבֵי לָאֲדָם**, **וְלֹא לָאֲרָצוֹת**, **וְרֹב הַחֶלְבֵי לָאֲדָם**, **וְלֹא לָאִילָנוֹת**, **שֶׁאֵינָהּ מַכְשֶׁרֶת**, **שֶׁאֵינָהּ חְשׁוּבָה**. **אָמַר לָנוּ רַבִּי עֲקִיבָא בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר**, **רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר**, **אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר לָנוּ**, **לֹא**, **אִם אֲמַרְתָּם בְּמֵי גְשָׁמִים**, **שֶׁאֵין רָבָן לָאֲדָם**, **אֶלָּא לָאֲרָצוֹת וּלְאִילָנוֹת**, **שֶׁתִּחְלֶבְנָה וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל**, **אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר לָנוּ**, **לֹא**, **אִם אֲמַרְתָּם בְּסֵלֵי זִיתִים וַעֲנָבִים**, **שֶׁתִּחְלֶבְנָה וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל**, **אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר לָנוּ**, **לֹא**, **אִם אֲמַרְתָּם בְּמֵי גְשָׁמִים**, **שֶׁאֵין רָבָן לָאֲדָם**, **אֶלָּא לָאֲרָצוֹת וּלְאִילָנוֹת**, **שֶׁתִּחְלֶבְנָה וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל**, **אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר לָנוּ**, **לֹא**, **אִם אֲמַרְתָּם בְּמֵי גְשָׁמִים**, **שֶׁאֵין רָבָן לָאֲדָם**, **אֶלָּא לָאֲרָצוֹת וּלְאִילָנוֹת**, **שֶׁתִּחְלֶבְנָה וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל**, **אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר לָנוּ**, **לֹא**, **אִם אֲמַרְתָּם בְּמֵי גְשָׁמִים**, **שֶׁאֵין רָבָן לָאֲדָם**, **אֶלָּא לָאֲרָצוֹת וּלְאִילָנוֹת**, **שֶׁתִּחְלֶבְנָה וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל וְסוֹסוֹ מִשֹּׁרֶה וְאוֹכֵל**, **אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶלָּא לִרְצוֹן**. **אָמַר לָנוּ**, **לֹא**, **אִם אֲמַרְתָּם בְּסֵלֵי זִיתִים וַעֲנָבִים